

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/64/2016
Identifikačné číslo spisu:	5114010180
Dátum vydania rozhodnutia:	01.06.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:5114010180.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí 1. júna 2016 v Bratislave, v trestnej veci proti obvinenému S. Z. , pre zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. o dovolaní obvineného proti uznesenie Krajského súdu v Žiline z 19. januára 2016, sp. zn. 1 To 127/2015, podľa § 381 Tr. por., takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného S. Z. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina z 08. októbra 2015, sp. zn. 29 T 7/2014, bol obvinený S. Z. uznaný vinným zo zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

prostredníctvom Advokátskej kancelárie JUDr. Igor Müller & Mgr. Martin Dikoš, s.r.o., Tolstého 20, Žilina, ktorú ako konateľ oprávneného - K. K. XXX, dňa 02.04.2013 splnomocnil na zastupovanie vo veci exekučného konania proti povinnému B. N.,, D. N. XXX, o vymoženie čiastky 80 000 € s príslušenstvom, a následne prostredníctvom Exekútorského úradu JUDr. Ján Siget, Bottova 7, Žilina, ktorým bola podaná žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, doručená Okresnému súdu Žilina dňa 5.4.2013, predložil do konania vedeného Okresným súdom Žilina o vydaní poverenia vykonaním exekúcie vedeného pod 12Er/342/2013, za účelom ich použitia ako právych, listinné dôkazy - „Zmluvu o postúpení pohľadávky“ uzatvorenú medzi postupcom K., K. XXX a postupníkom K., K. XXX, s vyznačením dátumu uzatvorenia zmluvy 12.07.2012, pričom vedel, že táto k dátumu 12.07.2012 uzatvorená nebola, a „Oznámenie o postúpení pohľadávky“ datované ku dňu 12.07.2012, v ktorom bolo uvedené, že „... Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 12.7.2012 naša spoločnosť postúpila pohľadávku vo výške 80 000 €...“, pričom vedel, že oznámenie o postúpení pohľadávky aj dátum postúpenia pohľadávky na tomto oznámení, boli pôvodne datované k 31.7.2012,

teda v konaní pred súdom predložil dôkaz, o ktorom vedel, že je sfaľovaný.

Za to mu bol uložený podľa § 344 ods. 1, § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 1 rok. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. výkon tohto trestu mu bol podmienčne odložený s určením skúšobnej doby v trvaní 2 rokov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodená spoločnosť Agrofarma Vadičov, s.r.o., so sídlom Horný Vadičov 630, 023 45 Horný Vadičov, IČO: 45 254 737, bola s jej nárokom na náhradu škody odkázaná na občianske súdne konanie.

Odvolanie obvineného S. Z. bolo uznesením Krajského súdu v Žiline z 19. januára 2016, sp. zn. 1 To 127/2015, podľa § 319 Tr. por. zamietnuté.

Proti uzneseniu krajského súdu podal dovolanie obvinený S. Z. prostredníctvom obhajcu JUDr. Martina Olosa (plnomocenstvom zvolený 12.04.2016) 21. apríla 2016. V ňom uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktoré odôvodnil výlučne skutkovými okolnosťami. Domáhal sa prehodnotenia skutkových záverov v otázke objektívnej a subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu, z ktorého bol uznaný vinným. Pritom poukázal na to, že k zmene dátumov na zmluve o postúpení pohľadávky datovanú 12.07.2012 a na oznámení o postúpení pohľadávky datovanej 12.07.2012, resp. 31.07.2012, ktoré bolo zaslané dlžníkovi, došlo v dôsledku omylu a tieto listiny predložil v exekučnom konaní. Nejde o falšovanie dôkazu, pretože ide z hľadiska obsahu o totožné listiny, ktoré podpísal, teda nemožno hovoriť o napodobňovaní originálu jeho falzifikátom, čo nemožno sankcionovať trestnoprávne, ale riešiť iba civilnoprávneho hľadiska. Správnosť napadnutého rozhodnutia vyvracajú viaceré protichodné právoplatné rozhodnutia OČTK v právne a skutkovo obdobných veciach ohľadom postúpení pohľadávok (uznesenie OP žiar nad Hronom, sp. zn. 1 Pv 575/11/6613, z 10.02.2012 o zastavení trestného stíhania, právoplatné uznesenie OR PZ v Žiline, ČVS: ORP-153/1-VYS-ZA-2015 zo 04.03.2015 o odmietnutí trestného oznámenia vo veci zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., podaného na jeho osobu ako konateľa K., z dôvodu antedatovania zmluvy o postúpení pohľadávky z 12.07.2012 v sume 29 600 Eur, právoplatné uznesenie OR PZ v Žiline, ČVS: ORP-63/1-VYS-ZA-2015 z 13.02.2015 o odmietnutí trestného oznámenia vo veci zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. podaného na jeho osobu ako konateľa K., z dôvodu antedatovania oznámenia o postúpení pohľadávky z 12.07.2012 v sume 93 000 Eur, vybavenie žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa prokurátorom OP Žilina, sp. zn. 1 Pn 318/15/5511-6, z 30.04.2015, kde prokurátor postup vyšetrovateľa pri odmietnutí oboch trestných oznámení vo veci zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. vyhodnotil ako správny a zákonný v plnom rozsahu), čo je v právnom štáte neprípustné. Podľa zákona je rozhodný totiž výlučne dátum doručenia oznámenia o postúpení pohľadávky dlžníkovi (§ 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka, R 119/2003, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. júna 2003, sp. zn. 4 Obo 210/2001). Najmarkantnejšou vadou rozhodnutí okresného a krajského súdu je tak posúdenie objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a aplikácia pojmu sfalšovaný dôkaz a pravosť listiny. Podľa ťažiskovej (a zmätočnej) definície uznesenia krajského súdu (str. 12) „sfalšovaným dôkazom je taký dôkaz, ktorý je vyrobený ako falošný“, pričom tento hmotnoprávny pojem nebol vôbec vysvetlený, hoci si to daný prípad vyžadoval detailne objasniť, čo sa považuje za dôkaz sfalšovaný, resp. pozmenený, o čo v danom prípade nejde. On totiž žiadny falošný dôkaz nevyrobil s tým, aby tento dôkaz bol v exekučnom konaní použitý ako pravý. Uvedenie iného dátumu na listine rozhodne podľa Trestného zákona nie je falšovaním alebo pozmenením listiny. Predmetné listiny posudzovali v rámci exekúcie viaceré odborne spôsobilé osoby (advokát podávajúci návrh na vykonanie exekúcie, exekútor, VSÚ pri vydávaní poverenia súdnemu exekútorovi, VSÚ pri rozhodovaní o námietkach proti exekúcii, ktoré neprávoplatne zamietol), ktoré nevideli žiaden rozpor a vady listín a on ako laik (stavbár, bagrista) si to mal všimnúť. Okrem objektívnej stránky, nie je daná ani subjektívna stránka skutkovej podstaty žalovaného trestného činu, pri ktorom je nutné preukázať, že subjekt vedel, že dôkaz je sfalšovaný alebo pozmenený, a na tento účel ho použiť ako pravý. Okresný i krajský súd nesprávne posúdili aj oprávnenie konateľov konať v mene postupcu (oprávnenie konať za postupcu nemal nakoľko 18.07.2012 bol odvolaný z funkcie konateľa postupcu), ktoré majú pre posúdenie veci a prípadu priamy hmotnoprávny význam. Ide o otázku výlučne civilnoprávnu a pre znaky objektívnej stránky predmetného trestného činu nemá žiaden význam. Pritom poukázal na

ustanovenie § 27 ods. 3 vety prvej, § 769 Obchodného zákonníka. Napadol aj výrok o náhrade škody v tom smere, že poškodený si nárok na náhradu škody riadne a včas neuplatnil a tento matematicky nevyčíslil, a preto nemal byť odkázaný na iné konanie (§ 44 ods. 3, § 46 ods. 3, ods. 4, § 206 ods. 4, § 256 ods. 4 Tr. por., R 48/1962). V závere poukázal aj na zásadu subsidiarity trestnej represie (ultima ratio), podľa ktorej OČTK nemajú suplovať činnosť iných orgánov verejnej moci, pokiaľ tieto nedokážu riadne a efektívne využívať právne nástroje, ktorých využitie im delegujú osobitné právne predpisy, resp. na využitie týchto úplne rezignujú. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd vyslovil rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach a uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu, v ich výrokoch v plnom rozsahu zrušil a vec Okresnému súdu Žilina vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

Dovolanie obvineného bolo zaslané na vedomie prokurátorovi 29.04.2016, poškodenému N. E. a jeho právnenému zástupcovi JUDr. Marcelovi Šmehýlovi, obom zhodne 02.05.2016.

Prokurátor vo vyjadrení k dovolaniu z 03.05.2016 uviedol, že dôvody dovolania obvineného sú nepodstatné a jeho argumentácia nemá oporu v doterajšom priebehu konania a výsledku dokazovania. V rozsudku okresného súdu sú správne právne úvahy o tom, prečo konanie kladené obvinenému za vinu je trestným činom, dôsledne sa zaoberal nielen skutkovou, ale aj právnou stránkou veci a logicky a v súlade s právnymi predpismi uviedol svoje právne závery. Rozhodnutie prvostupňového súdu bolo potvrdené uznesením krajského súdu, v ktorom taktiež konzistentne s dôvodmi uvedenými v rozsudku okresného súdu, logicky poukázal na to, prečo skutok, ktorý bol predmetom tohto trestného konania, je trestným činom. S týmito rozhodnutiami sa stotožňuje a na ne odkazuje. Dovolanie obvineného nie je dôvodné.

Poškodený prostredníctvom právneho zástupcu JUDr. Marcela Šmehýla vo vyjadrení z 18.05.2016 uviedol, že argumentácia obvineného je neopodstatnená, jej snahou je odpútanie pozornosti súdu od dôkazov s jednoznačnou výpovednou hodnotou preukazujúcou spáchanie trestného činu. Ide o účelovú snahu vyvinúť sa z trestnej zodpovednosti. Rozhodnutia prvostupňového a druhostupňového súdu považuje v celom rozsahu za správne a stotožňuje sa s nimi.

Vyjadrenie prokurátora a poškodeného boli zaslané na vedomie všetkým procesným stranám. Obvinený a jeho obhajca k týmto vyjadreniam nezaujali doposiaľ žiadne stanovisko.

Dovolanie spolu so spisom bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len najvyššiemu súdu alebo dovolaciemu súdu) predložené 22. augusta 2016, kde vec bola elektronicky pridelená do senátu 6 Tdo pod sp. zn. 6 Tdo 64/2016.

Najvyšší súd ako súd dovolací v zmysle § 377 Tr. por. zistil, že dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej lehote a mieste (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/, § 369 ods. 2 písm. b/, § 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.) a spĺňa podmienky ako aj obsahové náležitosti predpokladané v § 373 ods. 1, ods. 2, § 374 Tr. por. a nie je zákonný dôvod na postup podľa § 382 písm. a/, písm. b/, písm. d/, písm. e/ alebo písm. f/ Tr. por. a ani podľa § 382a, § 383 Tr. por.

Najvyšší súd preskúmaním spisu zistil, že namietaný dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. v posudzovanom prípade nie je naplnený, čo je v súlade s vyjadrením prokurátora a poškodeného.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V zmysle § 371 ods. 5 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. i/ a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

V zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Obvinený uplatnený dovolací dôvod odôvodňuje výlučne skutkovými okolnosťami, konkrétne tým, že prehodnocuje skutkové závery okresného a krajského súdu. Napáda nesprávnosť ustálenia skutkovej vety vo výrokovej časti okresného súdu. Vytýka nepreukázanie objektívne a subjektívnej stránky žalovaného zločinu. A napokon aj nesprávnosť odkázania poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Ide o výroky, ktoré majú základ vo vykonanom dokazovaní. Tieto výhrady obvinený uplatnil už v prípravnom konaní, ale tiež v konaní pred súdom, a to vrátane odvolacieho konania.

Napriek uvedenému dovolací súd zdôrazňuje, že podstatou výkladu ustanovenia písmena a/, ods. 1, § 344 Tr. zák., je okrem iného aj to, že páchatel' v konaní pred súdom predloží dôkaz, o ktorom vie, že je sfalšovaný alebo pozmenený (v dôsledku jeho úplného, resp. podstatného nezákonného sfalšovania alebo jeho celkového alebo podstatného nezákonného upravenia) oproti originálu alebo jeho kópii, na účel použiť ho ako pravý, čo môže inú osobu zvýhodniť, eventuálne poškodiť. Účelom tohto ustanovenia je chrániť zákonnosť trestného konania.

Pre úplnosť najvyšší súd poznamenáva, že falšovaním dôkazu, napr. listiny môže dôjsť tak, že sa úplne vyhotoví nová listina, ktorý má vyvolať dojem listiny vydanej oprávnenými osobami, v súlade s priebehom a obsahom skutočných udalostí, časovou a miestnou súvislosťou a právnym poriadkom. O podstatnú zmenu obsahu dôkazu - listiny pôjde vtedy, pokiaľ sa zmena dotkne jej podstaty - kľúčových údajov, ktoré mala osvedčiť. Kedy ide o podstatnú zmenu obsahu dôkazu listiny, je potrebné vychádzať z jej funkcie - účelu v konkrétnom konaní. Nie je rozhodujúce, či obsah sfalšovanej listiny zodpovedá skutočnosti alebo nie a ani to nie, akým spôsobom sa zmena vykoná, či prepísaním, dopísaním alebo vymazaním údajov. Falšovaná listina by mala byť spôsobilá k oklamaniu, ale na úrovni dokonalosti nezáleží.

Aby už samotným falšovaním dôkazu - listiny došlo k naplneniu skutkovej podstaty tohto trestného činu, musí páchatel' použiť takú (sfalšovanú alebo pozmenenú) listinu v konaní trestnoprávnom, občianskoprávnom, resp. v exekučnom, ako to bolo v danom prípade, a to v úmysle použiť ju ako prvú. Teda, že vedel, že ide o sfalšovanú alebo o pozmenenú listinu, pričom nie je rozhodujúce, či ju aj sám sfalšoval.

Správnosť ustálenia - výkladu pojmov sfalšovaný, pozmenený v danom prípade by nemala podstatný - zásadný vplyv na postavenie obvineného. Podstatné je však to, že posúdenie, či išlo o sfalšovanie alebo pozmenenie listín predložených súdu, by si vyžadovalo preskúmanie skutkového stavu ustáleného už prvostupňovým a odvolacím súdom. Dovolací súd však nie je oprávnený správnosť a úplnosť zisteného skutku skúmať a meniť.

V prejednávanom prípade obvinený sfalšované listiny, a to Zmluvu o postúpení pohľadávky z 12.07.2012 a Oznámenie o postúpení pohľadávky z 12.07.2012, s vedomým, že toto oznámenie ako aj dátum postúpenia boli pôvodne datované k 31.07.2012, ich predložil súdu konajúcemu o vydaní poverenia vykonaním exekúcie za účelom ich použitia ako pravých.

Najvyšší súd zo spisového materiálu zistil, že prípravné konanie bolo vykonané v súlade so zákonom. V súdnom konaní boli zákonne vykonané všetky do úvahy prichádzajúce dôkazy. Obvinený tento postup a rozsah dokazovania ani nenamietal. Okresný súd procesne správne vykonané dôkazy individuálne i súhrnne vyhodnotil a správne ustálil skutkový stav, čo našlo odraz v skutkovej vete. Nepochybil ani pri právnom posúdení skutku uvedeného vo výroku o vine, kde poukázal nielen na naplnenie všetkých zákonných znakov zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. Druhostupňový súd odvolanie obvineného prerokoval v súlade so zákonom a keďže sa stotožnil s rozsudkom prvostupňového súdu, toto odvolanie ako nedôvodné zamietol. V odôvodnení napadnutého uznesenia priliehavým a logickým spôsobom poukázal na všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré obvinený v odvolaní uviedol a s ktorými sa stotožnil aj najvyšší súd.

Z vyjadreného nepochybne vyplýva, že obvineným uplatnený dovolací dôvod nie je naplnený.

Na základe toho najvyšší súd dovolanie obvineného na neverejnom zasadnutí uznesením ako nedôvodné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.